

Forskrift for graden dr.philos. ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU)

Fastsatt av Styret ved NTNU 07.12.2005 med hjemmel i Lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-9 nr. 7. Endringer vedtatt av Styret 27.02.08.

§ 1 Målsetting

Doktorgraden skal kvalifisere for forskningsvirksomhet og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt og arbeidsmåte.

§ 2 Retten til å fremstille seg

Rett til å fremstille seg til prøven for doktorgraden har den som har oppnådd eksamen av høyere grad.

Fakultetet kan gi søkere som på annen måte har godtgjort tilsvarende kvalifikasjoner i vedkommende fag, adgang til å framstille seg til doktorgradsprøven. Avhandlingen skal ikke bedømmes før slik tillatelse er gitt. Fakultetet vurderer søkerens forhåndskvalifikasjoner og fatter vedtak på grunnlag av søkerens dokumentasjon av tidligere studier og vitenskapelige arbeider, jf § 5. Fakultetet kan stille krav om at søkere gjennomgår særskilte kurs og/eller består særskilt prøve før det gis adgang til bedømmelse av doktorgradsarbeidet. Søknaden fremmes samtidig med oversendelse av doktorgradsarbeidet.

Den som ikke er norsk statsborger eller statsborger i annet nordisk land, har rett til å fremstille seg for prøven dersom vedkommende fakultet etter begrunnet søknad og innstilling fra det aktuelle fagmiljø gir tillatelse til dette. Slik adgang innvilges fortrinnsvis dersom avhandlingen

- behandler emner eller bygger på materiale som har direkte tilknytning til Norge
- har sterk tilknytning til norsk forskning innen fagområdet
- er utført under opphold ved norsk universitet eller forskningsinstitutt, eller i særlig kontakt med norske forskere
- eller dersom søkeren har oppholdstillatelse i Norge.

§ 3 Avhandlingen

Avhandlingen skal være et selvstendig, vitenskapelig arbeid på et høyt faglig nivå når det gjelder problemformuleringer, begrepsmessig presisering og metodisk, teoretisk og empirisk grunnlag, dokumentasjon og fremstillingsform. Avhandlingen skal bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ligge på et faglig nivå som tilsier at den vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

Avhandlingen kan være et frittstående arbeid eller en videreføring av masteroppgave / hovedfagsoppgave eller tilsvarende i studiet. Avhandlingen kan også være en videreføring av faglig arbeid som er utført tidligere i forbindelse med andre eksamener i studiet.

Til bedømmelse som enkeltarbeid kan ikke antas arbeid som har vært godtatt som masteroppgave / hovedoppgave eller som magister- eller lisensiatavhandling, eller som er belønnet med medalje for besvarelse av en av universitetets prisoppgaver, med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere sammenhengende arbeider.

Flere mindre arbeider kan godkjennes som deler av doktorgradsavhandlingen når de etter sitt innhold utgjør et hele. I tillegg til de enkelte delene skal det da utarbeides et sammendrag som gjør nærmere rede for helheten i avhandlingen.

Del av fellesarbeid kan godtas til bedømmelse (også som ett av flere arbeider, jfr. 4. ledd) forutsatt at kandidatens bidrag representerer en selvstendig innsats som kan identifiseres. I slike tilfeller skal det gis en redegjørelse i avhandlingens forord slik at kandidatens bidrag kan identifiseres. Hvis avhandlingen omfatter fellesarbeid, skal kandidaten innhente erklæringer fra medforfatter(e) og herunder eventuelt hans/hennes/deres samtykke i at arbeidet benyttes som del av doktorgradsavhandlingen.

Endret ved vedtak i Styret 27.02.08.

Et arbeid eller deler av et arbeid som er til vurdering for doktorgraden ved norsk universitet eller høgskole kan ikke samtidig innleveres for bedømmelse ved øvrige norske universiteter eller høgskoler.

Et arbeid eller deler av et arbeid som tidligere er bedømt og godtatt for doktorgraden ved norsk eller utenlandsk universitet eller høgskole, kan ikke antas til bedømmelse selv om arbeidet innleveres i omarbeidet skikkelse.

Avhandlingen skal være skrevet på norsk svensk, dansk, engelsk, tysk eller fransk. Dersom det ønskes nyttet annet språk, må det søkes om særskilt tillatelse til dette ved innlevering av avhandlingen. Det fakultetet som har ansvaret for bedømmelsen, fatter avgjørelse om dette.

Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig.

En doktorgradsavhandling som ikke er blitt godkjent ved en tidligere bedømmelse, kan bedømmes i omarbeidet skikkelse, enten som eneste arbeid eller som ett av flere sammenhengende arbeider, først seks måneder etter at fakultetet har fattet beslutning om å forkaste avhandlingen. Bedømmelse på ny kan bare finne sted en gang.

§ 4 Bedømmelse

Doktorgraden tildeles på grunnlag av:

- a) Godkjent vitenskapelig avhandling og et tilfredsstillende forsvar i en offentlig disputas
- b) To godkjente prøveforelesninger.

§ 5 Innlevering

Innlevering av avhandlingen og anmodningen om å få arbeidet bedømt for doktorgraden stiles til fakultetet og vedlegges bekreftet kopi av vitnemål som viser avlagte eksamener og grader. Hvis doktoranden er i tvil om hvilket fakultet avhandlingen bør bedømmes ved, kan henvendelsen stiles til rektor. Hvis det kreves særskilt tillatelse, jf § 2, skal søkeren dokumentere sine studier og legge ved tidligere vitenskapelige arbeider. Slik søknad fremmes samtidig med oversendelse av doktorgradsarbeidet. Ikke-nordiske statsborgere skal ved innlevering fremme en begrunnet søknad om adgang til bedømmelse for graden. Søknad om godkjenning av annet språk i avhandlingen enn de foreskrevne, jf § 3, fremmes ved innlevering av avhandlingen.

Doktoranden sender sammen med avhandlingen en skriftlig egenerklæring om at avhandlingen eller deler av denne ikke er eller har vært innlevert til bedømmelse for doktorgrad ved annen norsk eller utenlandsk institusjon.

Avhandlingen leveres i 5 eksemplarer og i innbundet eller heftet stand.

Dersom avhandlingen godkjennes til disputas leveres ytterligere 100 eksemplarer. Sammen med avhandlingen leveres et kortfattet sammendrag som kan tjene som pressemelding. Avhandlingen skal være mangfoldiggjort og offentlig tilgjengelig senest en måned før disputasen holdes.

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det kan godkjennes til å forsvares for doktorgraden. Etter innlevering har doktoranden kun anledning til å foreta rettinger av formell art, forutsatt at han eller hun sender inn en oversikt over samtlige rettinger som er foretatt i det innleverte arbeid. Oversikten leveres inn senest sammen med tema for selvvalgt prøveforelesning, jf § 8.

§ 6 Oppnevning av bedømmelseskomité

Til å bedømme avhandlingen, prøveforelesningene, og forsvaret av avhandlingen, oppnevner fakultetet, etter begrunnet forslag fra den aktuelle grunnenhet/fagmiljøet, en sakkyndig komite på minst tre medlemmer. Fakultetet utpeker komiteens administrator. Minst to av komitémedlemmene skal være uten tilknytning til bedømmende institusjon. Så vidt mulig bør ett av medlemmene være fra utenlandsk lærested. Komiteen skal fortrinnsvis være sammensatt slik at begge kjønn er representert, og det skal begrunnes særskilt fra instituttet dersom dette ikke lar seg gjøre. Komiteens medlem fra det underrepresenterte kjønn skal normalt ikke være administrator for komiteen. Medlemmene skal ha doktorgrad eller tilsvarende faglig kompetanse. Habilitetsreglene i Forvaltningslovens §§ 6 flg. gjelder for komiteens medlemmer, jf lovens § 10. Doktoranden orienteres om komiteens sammensetning.

Endret ved vedtak i Styret 27.02.08.

§ 7 Komiteens innstilling og behandlingen av innstillingen

Komiteen avgir, innen en frist fastsatt av fakultetet, en begrunnet innstilling, eventuelt vedlagt individuelle uttalelser, om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for doktorgraden. Dissenser skal begrunnes. Komiteen kan kreve framlagt doktorandens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle dissenser og individuelle uttalelser tilstiles fakultetet og skal så snart som mulig oversendes doktoranden, som gis en frist på minimum en uke til å fremme skriftlige merknader til innstillingen.

Dersom doktorandens merknader kan ha betydning for spørsmålet om avhandlingen kan godkjennes, bør merknadene forelegges bedømmelseskomiteen før fakultetet fatter realitetsvedtak i saken.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle merknader behandles av fakultetet.

Doktoranden underrettes om resultatet av behandlingen.

§ 8 Prøveforelesninger og disputas

Dersom arbeidet finnes verdig til å forsvares for doktorgraden, skal doktoranden holde to offentlige prøveforelesninger, en over et selvvalgt emne og en over et oppgitt emne. Doktoranden meddeler tittel på prøveforelesning over selvvalgt emne til fakultetet 1 måned før disputasen. Emne for prøveforelesning over oppgitt emne bestemmes av bedømmelseskomiteen og kunngjøres for doktoranden 14 dager før forelesningen. Disputasen skal normalt avholdes innen seks måneder etter at avhandlingen er innlevert til bedømmelse. Prøveforelesningene skal holdes før disputasen.

Forelesninger og disputas skal skje på det språket som avhandlingen er skrevet på, eller et annet språk som er tillatt i henhold til reglementet.

Bedømmelseskomiteen vurderer prøveforelesningene, som skal finnes tilfredsstillende.

Finner bedømmelseskomiteen prøveforelesningene tilfredsstillende, skal doktoranden forsvare doktorgradsarbeidet i disputas.

Disputasen skal være offentlig. Det skal normalt være to opponenter. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og utpekes av fakultetet eller av komiteen selv. I særlige tilfeller kan det oppnevnes opponenter som ikke har vært medlemmer av komiteen.

Disputasen ledes av dekanus eller den denne bemyndiger. Den som leder disputasen, gjør kort rede for innleveringen og bedømmelsen av avhandlingen og for prøveforelesningene og bedømmelsen av disse. Deretter gjør doktoranden rede for hensikten med og resultatene av den vitenskapelige undersøkelsen. Førsteopponent innleder diskusjonen og annen opponent avslutter disputasen. Øvrige tilstedeværende som ønsker å delta i drøftingen, må under disputasen gi melding om dette til disputasens leder innen et tidspunkt som denne fastsetter og kunngjør ved åpningen av disputasen.

Etter disputasen sender bedømmelseskomiteen en innberetning til fakultetet der den gjør rede for hvordan den har vurdert prøveforelesningene og forsvaret av avhandlingen. Innberetningen skal konkludere med om prøvene samlet sett er godkjent/ikke godkjent.

Hvis prøveforelesningene og/eller disputasen ikke godkjennes, kan ny prøve først avlegges seks måneder etter disputasen. Såvidt mulig skal de nye prøvene vurderes av den opprinnelige bedømmelseskomiteen.

§ 9 Kreering og diplom

På grunnlag av innberetning fra bedømmelseskomiteen om at prøveforelesningene og disputasen er godkjent, kreerer fakultetet, doktoranden til doktor.

Doktorgradsdiplom utferdiges av institusjonen. På diplomet skal tittelen på avhandlingen føres opp sammen med opplysninger om hvilket fagområde doktorgraden er avlagt innenfor.

§ 10 Klage

Avslag på søknad om adgang til bedømmelse etter § 2, eller nekting av godkjenning av avhandling, prøveforelesning eller forsvar etter §§ 7 og 8, kan påklages etter reglene i Forvaltningsloven §§ 28 flg. Grunnlagt klage sendes fakultetet.

Fakultetet kan oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen begrunnet. I motsatt fall sendes klagen til Styret til avgjørelse. Klageinstansen kan prøve alle sider ved det påklagede vedtak. Dersom underinstansen eller klageinstansen finner grunn til det, kan det oppnevnes et utvalg eller enkeltpersoner til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelse og de kriterier denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

§ 11 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.